

T.C.
HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 19809844-610- 455012
Konu : 7/38549 Esas Sayılı Soru Önergesi

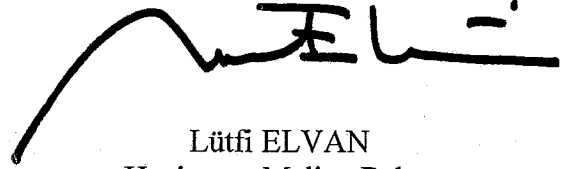
28/07/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 31/12/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.760818 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Hatay Milletvekili Sayın İsmet TOKDEMİR'e ait 7/38549 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin olarak Bakanlığımız birimleri ve Gelir İdaresi Başkanlığından alınan bilgiler ekte yer almaktadır.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Lütfi ELVAN
Hazine ve Maliye Bakanı

Ek: 7/38549 Esas Sayılı Soru Önergesi Cevabı

**Hatay Milletvekili Sayın İsmet TOKDEMİR'e Ait 7/38549 Esas Sayılı Soru Önergesine
İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Birimleri ile Gelir İdaresi Başkanlığından
Temin Edilen Bilgilerin Yer Aldığı Cevap Metni**

Bilindiği üzere, ödeme süresi içinde ödenmeyen amme alacaklarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde takip ve tahsil edilmesi anılan Kanun hükümlerinden kaynaklanan bir yükümlülüktür.

7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici 1'inci maddesinin birinci fıkrasında "(1) Covid-19 salgın hastalığının ülkemizde görülmüş olması sebebiyle yargı alanındaki hak kayıplarının önlenmesi amacıyla; ... b) 09/06/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlarda belirlenen süreler ve bu kapsamda hâkim veya icra ve iflas daireleri tarafından tayin edilen süreler; nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri hariç olmak üzere tüm icra ve iflas takipleri, taraf ve takip işlemleri, yeni icra ve iflas takip taleplerinin alınması, ihtiyati haciz kararlarının icra ve infazına ilişkin işlemler 22/03/2020 (bu tarih dâhil) tarihinden, itibaren 30/04/2020 (bu tarih dâhil) tarihine kadar durur..."

hükmüne yer verilmiştir.

Anılan fıkra da yer alan durma süresi, 2480 sayılı Yargı Alanındaki Hak Kayıplarının Önlenmesi Amacıyla Getirilen Durma Süresinin Uzatılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda öngörülen zorunlu idari başvuru yoluna ilişkin süreler hariç, 01/05/2020 (bu tarih dahil) tarihinden 15/06/2020 (bu tarih dahil) tarihine kadar uzatılmıştır.

Buna göre, Bakanlığımıza bağlı tahsil daireleri tarafından takip ve tahsil edilen amme alacaklarına ilişkin olarak 15/06/2020 tarihine kadar 6183 sayılı Kanun kapsamında takip işlemi yapılmamıştır.

7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 17/11/2020 tarihli ve 31307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve bazı alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir. Anılan Kanun hükümlerine göre Bakanlığımıza bağlı tahsil daireleri tarafından takip ve tahsil edilen amme alacaklarının yapılandırılması halinde, yapılandırılan amme alacaklarına ilişkin 6183 sayılı Kanun kapsamında evvelce yapılan takip işlemleri durmakta ve Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödeme yapıldığı müddetçe yeni bir takip işlemi yapılmamaktadır.

24/03/2020 tarihli ve 31078 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde, Koronavirüs (Covid-19) salgınından ve bu kapsamda alınan tedbirlerden doğrudan etkilenen mükelleflerin 213 sayılı Kanunun mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılmasına ilişkin açıklamalara yer verilmiş olup, bu Tebliğ ile mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen mükelleflerin Tebliğde belirtilen vergi ödevleri ertelenmiştir.

Ayrıca, muhtelif tarihlerde yayımlanan sirkülerler ile mükelleflerin beyanname ve bildirim verme, vergi ödeme başta olmak üzere bazı vergisel yükümlülüklerinin süreleri uzatılmıştır.

Öte yandan, bazı kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasına yönelik düzenlemeler içeren 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile kesinleşmiş asıl alacakların tutarlarında herhangi bir indirim yapılmadan ve asıl alacaklara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve faiz gibi fer'i alacaklar enflasyon oranında (Yİ-ÜFE) güncellenerek borçlar yeniden hesaplanmış, yapılandırılan borçların ödenmesi şartıyla, bu borçlara ilişkin vergi cezaları ile gecikme faizleri, gecikme zamları ve faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilmiştir.

Diğer taraftan, 25/01/2021 tarihli ve 31375 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 524 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde Koronavirüs salgınına ilişkin olarak İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine tamamen ara verilmesine/faaliyetlerinin tamamen durdurulmasına karar verilen iş yerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükelleflerin 213 sayılı Kanunun mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılması hakkında açıklamalar yapılmıştır. Söz konusu Genel Tebliğ ile bahse konu mükelleflerin mücbir sebep halinin 01/12/2020 tarihinde (bu tarih dâhil) başlayıp, alınan karar kapsamında faaliyetlerine tekrar başlamaları uygun görülen tarihe kadar devam etmesine ve mücbir sebep dönemine ilişkin olarak belirlenen vergisel yükümlülüklerinin ertelenmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

09/06/2021 tarihli ve 31506 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin 7326 sayılı Kanun ile vergi dairesine ödenmemiş vergi ve diğer borçlar ile bunlara bağlı olan veya olmayan fer'i alacakların daha uygun koşullarda ödenmesi, ihtilaflarının sulh yoluyla sonlandırılması, matrah veya vergi artırımında bulunan ve şartları yerine getiren mükelleflere ilişkin olarak vergi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaması, işletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan ya da kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kıymetlerin beyan edilmesi, matrah veya vergi artırımı sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi durumunda vergilerden %10 indirim yapılması, yapılandırılan borçların anlaşmalı bankaların banka kartı ve kredi kartı ile ödenmesi gibi çok önemli imkan ve kolaylıklar getirilmiştir.

Türkiye genelinde Covid-19 nedeniyle zarar gören esnaf ve sanatkârların Hazine faiz destekli kredi borçlarının ertelenmesi için ise üç Cumhurbaşkanlığı Kararı istihlal edilmiştir. Bu kapsamda ilk Kararla 1 Nisan-30 Haziran 2020 tarihleri arasında vadesi gelen Hazine faiz indirimli kredilerin geri ödemeleri faizsiz olarak 3 ay süreyle ertelenmiş olup ikinci Kararla 1 Temmuz- 30 Eylül 2020 tarihleri arasında vadesi dolan kredi taksitleri, taksit sayısı değişmeksizin kalan vadeye yayılmak üzere ertelenmiştir. Çıkarılan üçüncü bir Kararla 01 Ocak 2021- 30 Haziran 2021 tarihleri arasında vadesi dolan kredi taksitleri, taksit sayısı değişmeksizin kalan vadeye yayılmak üzere ertelenmiştir.

Tarımsal üreticilere ise 02/01/2020 tarihli ve 2015 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararında belirlenen esaslar çerçevesinde Ziraat Bankası A.Ş. (Banka) ve Tarım Kredi Kooperatifleri (TKK) tarafından düşük faizli yatırım ve işletme kredisi kullanılmaktadır. Söz konusu Kararla doğal afetlerden etkilenen üreticilerin kredilerinin ertelenmesine ilişkin sistemde değişikliğe gidilmiş; Karar'ın 3'üncü maddesi uyarınca, üreticilerin krediye konu ürünlerinin/varlıklarının 25/03/2020 tarihli ve 2020/4 sayılı Tebliğ'de tanımlanan doğal afetlerden etkilendiğinin tespit edilmesi halinde, Karar'da yer alan esas ve usuller kapsamında kalmak kaydıyla Banka ve TKK'nın inisiyatifi ile ertelenmesinin veya taksitlendirilmesinin önü açılmıştır.

Ayrıca Covid-19 salgını sebebiyle, 01 Mayıs 2020 – 30 Haziran 2020 tarihleri arasında vadesi gelecek Hazine faiz indirimli kredilerin geri ödemeleri 30/04/2020 tarih ve 31114 sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2481 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca 6 ay süreyle faizsiz olarak ertelenmiştir.

Bunlara ilaveten, 22/04/2021 tarihinde yürürlüğe giren 7316 sayılı Kanunla Tarım Kredi Kooperatiflerinden kredi kullanmış olan ve kullandıkları krediler 2020 yılı sonu itibarıyla tasfiye olunacak alacaklar hesabına aktarılmış olan tarımsal üreticilerin borçlarına yeniden yapılandırma imkânı sağlanmış olup 08/03/2017 tarihinde yürürlüğe giren 6824 sayılı Kanun ve 22.02.2019 tarihinde yürürlüğe giren 7166 sayılı Kanun ile kredi borçları yeniden yapılandırılarak 5 taksitte ödenmesi sağlanan tarımsal üreticilerin ödemeleri de devam etmektedir.

Öte yandan, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 12/03/2021 tarihinde kamuoyuna açıklanan Ekonomi Reform Paketi kapsamında, geliri düşük olan küçük esnafa vergi muafiyeti sağlanması yönünde karar alınmış, bu çerçevede hazırlanan Eylem Planı takvime bağlanmış ve kamuoyuna ilan edilmiştir.

Bunun yanında, 7318 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 15'inci maddesiyle, 7226 sayılı Kanuna eklenen Geçici Madde ile Covid-19 salgın hastalığıyla mücadele kapsamında ülke genelinde uygulanan kısıtlamalar dikkate alınarak hak kayıplarının önlenmesi amacıyla, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamına giren kamu idarelerinin kamu hukukundan veya özel hukuktan doğan alacakları hakkında, 30/4/2021 ila 31/5/2021 (bu tarihler dahil) tarihleri arasında icra ve iflas takibi başlatılamayacağı yönünde düzenleme yapılmıştır.